

บันทึกองค์ความรู้ เรื่องการมีส่วนร่วมของชุมชน

หน่วยงาน : สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอทรายทองวัฒนา
เบอร์โทรศัพท์ : ๐๕๕-๗๓๒๒๐๓
เป็นการแก้ปัญหาเกี่ยวกับ : การมีส่วนร่วมของชุมชน
เหตุการณ์นี้เกิดเมื่อ : พฤษภาคม - กรกฎาคม ๒๕๕๙
สถานที่เกิดเหตุ : บ้านบึงสำราญน้อย หมู่ที่ ๘ ต.ถาวรวัฒนา อ.ทรายทองวัฒนา จ.กำแพงเพชร

เนื้อเรื่อง

บ้านบึงสำราญน้อย เป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ปี ๒๕๕๘ และได้รับการคัดเลือกจากอำเภอให้เข้าประกวดในโครงการเชิดชูเกียรติ เครือข่ายพัฒนาชุมชน ปี ๒๕๕๙ และบ้านบึงสำราญน้อย ได้รับรางวัลชนะเลิศเป็นหมู่บ้าน “อยู่เย็น เป็นสุข” ประจำปี ๒๕๕๙ ของจังหวัดกำแพงเพชร รวมทั้งผู้นำอาสาพัฒนาชุมชนของตำบลถาวรวัฒนา ซึ่งเป็น ผู้นำอาสาพัฒนาชุมชนที่อยู่ในหมู่บ้านนี้ ได้รับรางวัลชนะเลิศ เป็นผู้นำอาสาพัฒนาชุมชนดีเด่นของจังหวัดกำแพงเพชร ประจำปี ๒๕๕๙ ด้วย หลังจากนั้นหมู่บ้านก็ได้รับรางวัลอื่นๆ ตามมา คือรางวัล บ้านสวย เมืองสุข ชนะเลิศ ระดับจังหวัด และเป็นตัวแทนการประกวดในระดับเขตตามมา

เหตุแห่งความสำเร็จของบ้านบึงสำราญน้อย ประกอบด้วยปัจจัยหลายอย่าง โดยปัจจัยหลักคือเรื่องของการร่วมมือของมวลชน ประชาชนในหมู่บ้านบึงสำราญน้อย ที่ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และความพร้อมของผู้นำที่จะขับเคลื่อนหมู่บ้านไปในแนวทางของการพัฒนา โดยมีการเสริมพลังให้มวลชนดำเนินการตามแนวทางที่จะประสบความสำเร็จได้ ดังนี้

๑. ก่อนการดำเนินการเตรียมกิจกรรมการประกวด ทำการพูดคุยกลุ่มย่อยกับผู้นำหมู่บ้าน แกนนำหลัก ค้นหาศักยภาพของผู้นำแต่ละคน ทั้งผู้ที่ยังไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรม เช่นผู้นำด้านต่างๆ ปราชญ์ชาวบ้าน อดีตคนสำคัญต่างๆ

๒. เรียกประชุมแกนนำหลักเหล่านั้น บางคนยังไม่เคยมาร่วมกิจกรรม ทีมงานก็ไปพบปะพูดคุยถึงบ้าน เพื่อสร้างความคุ้นเคย ให้ทราบความสำคัญและประโยชน์ของตนเองต่อชุมชน ทำอย่างนี้บ่อยๆ จนสามารถเรียกทุกคนมาประชุมร่วมกันทั้งหมด

๓. ตกแต่งอาคารสถานที่ ติดป้าย ติดงานประชาสัมพันธ์ ให้มีชื่อ ภาพกิจกรรมของคนในชุมชน ให้ครอบคลุมทุกคน ทุกกิจกรรม เพื่อสร้างความรู้สึกร่วมในการรับผิดชอบต่อชุมชน

๔. จัดประชุมใหญ่ ฉายวิดิทัศน์ กิจกรรมผลงานที่เคยทำกันมา และกิจกรรมของหมู่บ้านอื่นๆ ทั้งที่ดี และไม่ดี ให้วิพากษ์ วิจารณ์ กำหนดแนวทางที่จะทำร่วมกัน

๕. พาผู้นำไปศึกษาดูงานของหมู่บ้านอำเภออื่น เพื่อเปิดโลกทัศน์ มุมมองใหม่ๆ เปิดให้วิจารณ์ในกลุ่มย่อยเฉพาะผู้นำ และใช้หลักการ ๕ ของ เพื่อกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้

/๑) พูดถึง...

- ๑) พูดถึงของ
- ๒) เอาของให้ดู
- ๓) พาไปดูของ
- ๔) ทำของให้ดู
- ๕) ให้ลองทำของ

๖. ดูแนวทางของชุมชนว่า เมื่อพาไปศึกษาดูงานที่อื่นแล้ว ทำที่เป็นอย่างไร หากมีท่าทีที่ถ้อยต้องใช้วิธีการเสริมแรงด้วยการปลอบประโลมและ เริ่มต้นที่กระบวนการให้ความรู้ใหม่ หากมวลชนอีกเต็มหรือต้องการผู้ เสริมแรงด้วยวิธีการปลุกกระตมมวลชน ด้วยการเร่งดำเนินการตามแผน สำหรับบึงสำราญน้อยนี้ ใช้วิธีปลุกเร้ามวลชนตามสิ่งที่ชาวบ้านเชื่อคือคำขวัญของหมู่บ้าน “ศาลปู่ดำศักดิ์สิทธิ์ วิถีชีวิตคนอีสาน ปลาไร่บ้านบึงสำราญ สืบสานเศรษฐกิจพอเพียง” ชาวบ้านจึงเชื่อในปรัชญาของในหลวง ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เมื่อดำเนินการตามแผนการที่วางไว้ ซึ่งปรับเปลี่ยนได้เสมอ เพราะแผนที่ดีต้องยืดหยุ่นนั้น ก็สามารถ รวบรวมพลังมวลชนเข้ามาทำงานของชุมชนจนสามารถที่จะประสบความสำเร็จได้

บันทึกชมความรู้

งานพัฒนาชุมชนเป็นงานที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากคนในชุมชน ใช้ศาสตร์และศิลป์ในการดำเนินงาน รวมทั้งต้องจริงใจที่จะทำงานกับชุมชนอย่างแท้จริง

แก่นความรู้

งานพัฒนาชุมชนต้องยึดหลักการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน ให้ประชาชนเกิดความเข้าใจในหลักการอย่างชัดเจนและดำเนินการไปพร้อมๆกัน ร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมดำเนินการ ร่วมตรวจสอบ และร่วมรับผลประโยชน์

กลยุทธ์ในการทำงาน

ชุมชนเป็นคนขับเคลื่อน พัฒนาเป็นผู้ชี้แนะ สร้างความเชื่อมั่นในวิถีที่ชุมชนทำ ให้ทำในสิ่งที่เชื่อและทำให้ดีที่สุด ให้ถือเป็นหน้าที่ของชุมชนที่ต้องร่วมมือกันสร้างพลังประชาชน ใช้พลังประชาชน ทำเพื่อประชาชน

